

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแปรสภาพบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทมหาชนจำกัด
ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) ได้มีหนังสือ ที่ ๑๒๑๐/๓๒๘๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จัดตั้งขึ้นตาม มาตรา ๑๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ในการ ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเฉพาะการประกันภัยรถตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้บริษัทประกัน วินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการประเภท ประกันภัยรถทุกบริษัทต้องเข้าชื่อถือหุ้นในการจัดตั้ง การเพิ่มทุน และดำเนินการใด ๆ ตามที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด และให้ถือว่าบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทจำกัดตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และเป็นบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย นับแต่ได้จดทะเบียน แต่เนื่องจากบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกัน วินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้บริษัทประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เป็นบริษัทจำกัด ให้ดำเนินการ แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เพื่อให้การดำเนินการของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นไป อย่างถูกต้อง สำนักงาน คปภ. จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทจำกัดจะต้อง ดำเนินการตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยการแปรสภาพจากบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้เป็นบริษัท มหาชนจำกัดตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ หรือถือว่าบริษัทกลาง คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทประกันวินาศภัยที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการแปรสภาพจากบริษัทจำกัดเป็น บริษัทมหาชนจำกัดตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. หากบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จำเป็นต้องดำเนินการแปร สภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด จะต้องดำเนินการอย่างไร เมื่อมาตรา ๑๐ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้บริษัทประกันวินาศภัยที่ได้รับ ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการประเภทประกันภัยรถทุกบริษัทต้องเข้าชื่อถือหุ้นในการจัดตั้ง การเพิ่ม ทุน และดำเนินการใด ๆ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แต่มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติบริษัท

มหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัดคือบริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน และบริษัทดังกล่าวได้ระบุนามประสงคฺ์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) โดยมีผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) และผู้แทนสำนักงาน คปภ. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๐ ทวิ^๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีหน้าที่ในการให้บริการเกี่ยวกับการรับคำร้องขอและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือเงินต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ดำเนินกิจการตามที่บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยมอบหมาย ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเฉพาะการประกันภัยรถตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ที่ต้องการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถทุกคนให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและทันเวลาที่แต่โดยที่การประกันภัยรถเป็นการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยภายใต้บังคับพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ในการพิจารณาออกใบอนุญาต การที่

^๑ มาตรา ๑๐ ทวิ ให้จัดตั้ง “บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด” ขึ้น มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการเกี่ยวกับการรับคำร้องขอและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือเงินต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการตามที่บริษัทหรือสำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยจะได้มอบหมาย

(๒) ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเฉพาะการประกันภัยรถตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

(๓) ดำเนินกิจการอื่นตามที่กำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิ

บริษัททุกบริษัทต้องเข้าชื่อถือหุ้นในการจัดตั้ง การเพิ่มทุน และดำเนินการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด

ในการจัดตั้งบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ให้รัฐมนตรีกำหนดระยะเวลาให้บริษัทเข้าชื่อถือหุ้น และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีกรมการประกันภัยรวบรวมหุ้นที่มีผู้เข้าชื่อถือหุ้นไว้แล้วเพื่อกำหนดจำนวนหุ้นจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับ และกำหนดรายชื่อผู้เป็นคณะกรรมการและพนักงานสอบบัญชีชุดแรกของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ตลอดจนข้อความและขั้นตอนอื่นที่จำเป็นต้องมีการจดทะเบียนบริษัทส่งไปจดทะเบียนบริษัท และให้ผู้มีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดำเนินการต่อไปตามบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้ถือว่าบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และเป็นบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัยนับแต่ได้จดทะเบียนดังกล่าว

มาตรา ๑๐ ทวิ^๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ กำหนดให้ถือว่าบริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศ ภัยนับแต่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็เพื่อให้บริษัทกลางคุ้มครอง ผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สามารถประกอบธุรกิจประกันภัยรถและดำเนินกิจการอื่นตามที่กำหนดใน หนังสือบริคณห์สนธิเช่นเดียวกับบริษัทประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติประกัน วินาศภัยฯ ได้ อีกทั้งเมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๕๖^๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วเห็นว่า เป็นบทเฉพาะกาลที่ใช้กับบริษัทประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาต ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยอยู่เดิมตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เท่านั้น แต่ บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกัน วินาศภัยโดยผลของกฎหมายตามมาตรา ๑๐ ทวิ^๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัย จากรถฯ มิใช่บริษัทประกันวินาศภัยที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ที่จะต้อง ดำเนินการแปรสภาพตามมาตรา ๕๖^๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จากบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นบริษัทมหาชนจำกัดตาม พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

นอกจากนี้ เมื่อการจัดตั้งและวัตถุประสงค์ของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจาก รถ จำกัด เป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ แม้การประกอบธุรกิจ ประกันภัยรถหรือดำเนินกิจการอื่นตามที่กำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทกลางคุ้มครอง ผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วย ประกันวินาศภัยก็ตาม แต่หากหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเรื่องใดมีกำหนดไว้แล้วในกฎหมายว่าด้วยการ คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ก็ย่อมต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถซึ่ง เป็นกฎหมายเฉพาะ ดังนั้น หากตีความให้บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด เป็นบริษัทที่ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๓ มาตรา ๕๖ ให้ถือว่าบรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตาม พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตาม พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้ ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการอนุญาต

ในกรณีบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเป็นบริษัทจำกัด ให้ดำเนินการแปรสภาพเป็น บริษัทมหาชนจำกัดให้แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายใน กำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถประกอบกิจการตามปกติต่อไปได้แต่จะดำเนินการขยายธุรกิจไม่ได้ จนกว่าจะดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปี หากดำเนินการ ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทนั้นสิ้นอายุ และ ให้ถือว่าบริษัทนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

จะต้องแปรสภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัดภายในห้าปีนับแต่พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับตามมาตรา ๕๖^๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งทำให้บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ต้องเสนอขายหุ้นต่อประชาชนตามมาตรา ๑๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ย่อมจะมีผลเป็นการขัดแย้งกับมาตรา ๑๐ ทวิ^๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่กำหนดให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ต้องเป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประเภทประกันภัยรถตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัยเท่านั้น โดยไม่อาจเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปได้ ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมา บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด จึงไม่อาจแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งว่า บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด ไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๕๖^๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยแปรสภาพจากบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาในประเด็นที่สอง

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๗ มาตรา ๑๕ บริษัทมหาชนจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระและบริษัทดังกล่าวได้ระบุนามประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น